

Tynset kommune
Torvgata 1
2500 TYNSET

Deres ref: 20/3576
Vår ref: 2020/206833
Dato: 12.11.2020
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

SVAR PÅ KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2022-2035 - OPPSTART AV PLAN OG HØRING AV PLANPROGRAM

Mattilsynet viser til varsel oppstart av plan og høring av planprogram.

Mattilsynet har ingen kommentar til planprogrammet.

Når det gjelder revidering av kommuneplanens arealdel med delplaner Brydalen, Auma, Telneset, Tyldalen og Kvikne har Mattilsynet følgende innspill.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, fisk, dyr, mat og drikkevann.

Som høringsinstans til arealplaner har Mattilsynet i oppgave å bidra til at arealplanen ivaretar nasjonale og regionale interesser innenfor områdene:

- drikkevann
- fiskehelse/fiskevelferd
- plantehelse
- dyrehelse/dyrevelferd

Vi forventer at de hensyn som er gitt i *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023 (vedtatt 14. mai 2019)* legges til grunn i arbeidet. Vi viser her til pkt. 2.3,

«.... Det er viktig at vannforekomster som benyttes til vannforsyning beskyttes mot forurensing slik at brukerkonflikter kan unngås og at befolkningen er sikret tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann. Sikring av drikkevannskilder og areal til infrastruktur er en viktig del av kommunale planer .....».

«Regjeringens forventninger ..... Fylkeskommunene og kommunene tar hensyn til og beskytter drikkevannskilder i sin planlegging, slik at behovet for rensing ved produksjon av drikkevann reduseres ....»

Det samme gjelder *Nasjonale mål for vann og helse*, vedtatt av Regjeringen 22. mai 2014. Det bør framgå av planbeskrivelsen hvordan relevante nasjonale mål og forventninger blir ivaretatt i planforslaget.

drikkevann og avløp – en konsekvensutredning (KU) – etter plan og bygningsloven § 4-2.

KPA må inneholde krav om at vann og avløp skal være ferdig etablert, og har sikker levering av tilstrekkelige mengder vann av drikkevannskvalitet, før boliger, fritidsboliger m.v. tas i bruk.

Vi forventer at det blir gitt rekkefølgebestemmelser for dette i kommuneplanens arealdel, og at rekkefølgebestemmelsene må videreføres til hver enkelt reguleringsplan som utarbeides.

4. Arealformål - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

Kommunen skal også her sikre en helhetlig vann- og avløpsløsning (helhetlig VA-plan). KPA må stille krav om at en helhetlig kartlegging og vurdering av vann og avløp skal utarbeides i hver enkelt reguleringsplan. Hensynssoner og bestemmelser skal fastsettes.

Det må foreligge en teknisk plan for vannforsyningen før det gis tillatelse til tiltaket. Planen skal være utarbeidet av kompetente personer og inneholde informasjon og vurdering av relevante forhold og gjennomførbare løsninger (rekkefølgekrav). Ledningsnett, tappepunkter og vannkilde(r) inngår som et minimum.

For nye vannforsyningssystem og nybygde ledningsnett må eierforhold etter fullført utbygging fastsettes gjennom utbygningssavtaler.

5. Arealformål - Landbruks-, natur- og frilufters formål samt reindrift - med underformål b) areal for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse.

Når kommunen planlegger for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse, må det komme fram i bestemmelsene at disse skal tilkobles en drikkevannsforsyning som leverer hygienisk betryggende drikkevann og drikkevann i tilstrekkelige mengder. Det kan være tilkobling til eksisterende vannforsyninger (fellesanlegg), at det etableres ny vannforsyning.

Mattilsynet forventer at KPA inneholder bestemmelser som sikrer at eiere av vannforsyningssystem og kommunen, sørger for beskyttelse av råvannskilder og vanntilsigsområder gjennom reguleringsplanen, ved at det reguleres inn beskyttelsessoner og aktivitetsbegrensninger.

For det videre arbeidet med reguleringsplaner må det være bestemmelser i KPA som krever at reguleringsplaner må inneholde bestemmelser som krever at tiltakshaver før byggestart må dokumentere at planlagt vannforsyning gir både nok og trygt drikkevann, slik det kreves av PBL § 27-1

Før det besluttes etablert et vannforsyningssystem, er det nødvendig med prøvetaking av vannet fra kilden. Prøvetakingen må ha tilstrekkelig varighet og omfang, for å dokumentere kildens vannkvalitet og vurdere vannets egnethet som drikkevann. Deretter fastsettes eventuell vannbehandling, før planmyndigheten tillater etablering av vannforsyning og deretter oppføring av bygninger. Mattilsynet kan veilede nærmere om dette. Dette må også gjelde for etablering av vannposter. Fastsetting av rekkefølgebestemmelser gjelder også her.

Videre må KPA ha bestemmelser som tar inn i seg at det skal søkes om plangodkjenning av etablerings- og driftsplaner for et nytt vannforsyningssystem hvis den maksimale drikkevannsproduksjonen skal dimensjoneres til å bli minst 10 m³ per døgn. Dette tilsvarer forbruket til 50 personer forutsatt et døgnforbruk på ca. 200 liter per person. Søknad om plangodkjenning er også nødvendig hvis vannforsyningssystemet forsyner sårbare abonnenter, og da er det i tilfellet uavhengig av mengde drikkevann som skal produseres. Bestemmelsene må og ta inn i seg at vannforsyninger som leverer vann til mer enn en husstand/fritidsbolig skal registreres hos Mattilsynet.

Drikkevannskilder skal beskyttes, og regler for hvilke aktiviteter som kan tillates i

virksomhet om vask og desinfeksjon av anleggsmaskiner og annet utstyr før det kan benyttes i og nær vassdrag.

Bestemmelsene må inneholde krav om at Mattilsynet må kontaktes når det skal gjennomføres endringer i vassdrag som rivning av dammer, etablering av dammer, etablering av fisketrapper m.m., samt anleggsvirksomhet som berører vassdrag.

Med hilsen

Helge Heimstad
Spesialinspektør

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Tynset kommune - Rådmannen
Torvgata 1
2500 TYNSET

Deres ref:
Vår ref: 2020/206833
Dato: 22.02.2021
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

SVAR MED INNSPILL TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2022-2035 - VEDTAK AV PLANPROGRAM

Mattilsynet viser til vedtak av planprogram 2022-2035, men ønske om innspill til kommuneplanens arealdel.

Mattilsynet viser til brev «Svar på kommuneplanens arealdel 2022-2035 – oppstart av plan og høring av planprogram», fra Mattilsynet datert 12.11.2020.

Innspill gitt i dette brevet kommer i tillegg til brev av 12.11.2020.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, fisk, dyr, mat og drikkevann. Som høringsinstans til arealplaner har Mattilsynet i oppgave å bidra til at arealplanen ivaretar nasjonale og regionale interesser innenfor områdene:

- drikkevann
- fiskehelse/fiskevelferd
- plantehelse
- dyrehelse/dyrevelferd

Generelle planbestemmelser som bør tas inn:

- Infiltrasjonsanlegg for overvann skal anlegges slik at de ikke forurenses grunnvannsbrønner for drikkevann.
- Ved tiltak nær drikkevannskilde skal det tidlig i planfase avklares om tiltaket kan gjennomføres uten risiko for leveringssikkerhet og kvalitet på drikkevannet. Det skal også avklares hvilke avbøtende tiltak eller plangrep som skal gjennomføres for å hindre forurensning av drikkevannet, hvis tiltaket kan gjennomføres.
- Før igangsetting av anleggsarbeid i forbindelse med matjord må Mattilsynet kontaktes for å få informasjon om status for ulike skadegjørere, inkl. floghavre, hvilke vilkår som gjelder og hvilke tiltak som må iverksettes.. Matloven stiller krav om at enhver skal utvise nødvendig aktsomhet, slik at det ikke oppstår fare for utvikling eller spredning av planteskadegjørere og/eller svartlistede arter. Det er viktig at kommuner og entreprenører som skal planlegge og/eller utføre anleggsarbeid, er seg sitt ansvar bevisst.
- Det forventes at utredninger i forbindelse med planlagte tiltak, gjør grundige konsekvensanalyser av tiltakets effekt/virkning på velferd og helse hos dyr og fisk (alt vilt inkludert) (Lov om dyrevelferd §§§ 1,2 og 3 skiller ikke på villlevende dyr/fisk og tamme/i fangenskap)
- Benevnelsen drikkevann bør benyttes i stedet for benevnelsen vann. Drikkevann er spesifikk og setter krav til vannkvaliteten som kan benyttes.
- Nye fellesanlegg for drikkevann skal være eid av kommunen når de er av en viss størrelse, som bestemt i vass- og avløpsanleggslova. Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til annet eierskap ved etablering av nye vannforsyninger/anlegg, disse skal da organiseres som andelslag eid av brukerne. Kommunen avgjør om det ellers skal stilles særlige vilkår for tillatelsen.
- Nye fellesanlegg for mer en to husstander skal registreres hos Mattilsynet. Ved produksjon av mer enn 10m³ drikkevann pr døgn skal vannforsyningen plangodkjennes av Mattilsynet.
- Det bør anføres at energibrønner og uttak av jordvarme skal anlegges slik at de ikke har mulighet for å forurense grunnvannsbrønner for drikkevann.
- Ved Spredt boligbygging i LNF-område bør det legges føringer for at det der hvor det er mulig skal bo/fritidsenheter tilknyttes offentlig vann og avløpsnett. Hvis det ikke er mulig skal det primært etableres felles VA løsninger for flere bo/fritidsenheter, sekundært VA løsninger for den enkelte bo/fritidsenhet. Det er i tråd med nasjonale føringer for vann og helse, samt tiltaksplan for vannregion Glomma.
- Vedrørende oppgradering av standard i hyttefelt med innlagt drikkevann og avløp og nyetablering av hyttefelt.
  - Det må klarlegges at det finnes tilgang til nok vann av drikkevannskvalitet og at det er mulig å etablere avløpsanlegg som ikke forurenses drikkevannet og/eller har utslipp til vassdrag før tiltak iverksettes.
  - Det skal primært etableres felles VA løsninger for alle bo/fritidsenheter, sekundært kan det godtas VA løsninger for den enkelte bo/fritidsenhet hvis det er mer enn 200 meter mellom hver hytte.
  - Vannforsyningen til mer enn 2 fritidseiendommer skal registreres hos Mattilsynet
- Fritids- og turistformål/ campingplass: Der hvor virksomheten ikke er tilknyttet offentlig vann/avløp skal vannforsyningen være registrert hos Mattilsynet. Det må legges inn Rekkefølgekrav – teknisk infrastruktur som vann og avløp må være avklart før tiltak iverksettes. Det må klarlegges at det finnes tilgang til nok vann av drikkevannskvalitet og at det er mulig å etablere avløpsanlegg som ikke forurenses drikkevannet og/eller har utslipp til vassdrag.
- Vedrørende sikringssoner – drikkevann:Mattilsynet vil understreke viktigheten av å beskytte drikkevannskilder med nedbørfelt, både eksisterende og planlagte, samt ta hensyn til behovet for beredskapsvatn i en eventuell krise. Klausulerte områder må vises i plankartet